Civillietas Nr.C12160614
C-1606-14

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Daugavpilī, 2014.gada 2.oktobrī

Daugavpils tiesas tiesnese I.Kromāne

rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. B/ maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam. Tiesa

k o n s t a t ē j a

2014.gada 18.jūnijā /pers. B/ (turpmāk arī – Prasītāja) iesniedza tiesā prasības pieteikumu pret /pers. C/ (turpmāk arī – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam, kas atbilst maza apmēra prasībai. Prasībā tiek lūgts piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājai uzturlīdzekļus bērna /pers. D/, dzimušas 2010.gada 8.oktobrī uzturēšanai atbilstoši Ministru kabineta noteiktajam minimālajam bērna uzturlīdzekļu apmēram, proti, 80 *euro* jeb 25% no minimālās darba algas apmērā ik mēnesi - līdz bērna 7 gadu vecumam un 96 *euro* jeb 30% no minimālās darba algas apmērā ik mēnesi - no bērna 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz bērna pilngadības sasniegšanas dienai. Prasības pieteikumā tiek paskaidrots, ka Atbildētājs nepietiekoši palīdz uzturēt nepilngadīgu bērnu.

Prasība tiek pamatota ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 20.panta ceturto daļu, Civillikuma 177.panta trešo daļu, 178.panta pirmo daļu, 179.pantu, Civilprocesa likuma 1., 24., 43.pantu., 93.panta otro daļu, 127.-129.pantu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu.

Prasītāja prasības pieteikumā norādīja, ka uzklausīšana tiesas sēdē nav nepieciešama.

2014.gada 25.jūlijā no Atbildētāja lietā saņemts rakstveida paskaidrojums (lietas 24.lapa), kurā Atbildētājs norāda, ka prasību atzīst pilnā apmērā, uzklausīšanu tiesas sēdē nevēlas.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neatzina par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmo daļu, tiesnese pieņēma lēmumu lietu skatīt rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu ierakstītajos sūtījumos tika nosūtīti paziņojumi (lietas 1., 26., 27.lapa). Puses tiesas sūtītos paziņojumus ir saņēmušas (lietas 28., 29.lapa).

Puses noraidījumu tiesnesei nav pieteikušas.

Tiesa, izvērtējusi prasības pieteikumā norādītos argumentus un lietā iegūtos rakstveida pierādījumus to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesa secina, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnā apmērā.

Ar lietā iesniegto dzimšanas apliecības Nr./numurs/ kopiju (lietas 8. lapa) ir pierādīts, ka bērna /pers. D/, dzimušas 2010.gada 8.oktobrī, vecāki ir Atbildētājs/pers. C/ un Prasītāja/pers. B/. Atbildētājs šo faktu nav apstrīdējis, līdz ar to tiesa konstatē, ka lietā nepastāv strīds par to, ka Atbildētājs ir bērna tēvs un viņa pienākums ir bērnu uzturēt.

Saskaņā ar Civillikuma 178.[1] panta pirmo daļu, *ikdienas aizgādību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo. Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse*. Tiesa atzīst, ka lietā nepastāv strīds par to, ka ikdienas aizgādību pār bērnu īsteno Prasītāja, kopā ar kuru bērns dzīvo (lietas 11., 12.lapa), kā arī Atbildētājs šo faktu nav apstrīdējis.

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu, *vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē arī bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību.*

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu, *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.* Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu, *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.* Līdz ar ko Atbildētājam ir pienākums piedalīties nepilngadīgā bērna uzturēšanā, bet Prasītājai ir tiesības prasīt bērnam uzturlīdzekļus. Tāpat tiesa atzīst, ka Prasītājas pieprasītais uzturlīdzekļu apmērs neprasa vērtēt Atbildētāja mantisko stāvokli, jo tas ir atbilstošs minimālajam uzturlīdzekļu apmēram, kuru katram vecākam, neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka, ka *katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam vecumā no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.*

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665, *minimālā mēneša darba alga no 2014.gada 1.janvāra valstī ir noteikta 320 euro,* līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem katram bērnam līdz 7 gadu vecumam ir 25 procenti no 320 *euro* jeb 80 *euro* mēnesī, un no 7 gadu vecuma - 30 procenti no 320 *euro* jeb 96 *euro* mēnesī.

Tiesa atzīst, ka bērna interesēs ir noteikt uzturlīdzekļu apmēru arī procentu izteiksmē, jo minimālās darba algas apmērs ir mainīgs, tādēļ, mainoties minimālās darba algas apmēram, tiesu izpildītājs var patstāvīgi aprēķināt uzturlīdzekļu apmēru, nepieprasot jaunu izpildu rakstu. Turklāt, uzturlīdzekļu apmērs, kas noteikts procentuāli no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas, dod iespēju precīzi noteikt uzturlīdzekļu summu naudā.

Ievērojot bērna intereses un vajadzības, tiesa secina, ka celtā prasība ir apmierināma un no Atbildētāja Prasītājas labā ir piedzenami uzturlīdzekļi bērna /pers. D/ uzturēšanai ik mēnesi 80 *euro*, bet ne mazāk, kā 25 % apmērā no valstī noteiktās minimālās darba algas, piedziņu sākot no 2014.gada 18.jūnija un turpinot līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, proti, līdz 2017.gada 7.oktobrim ieskaitot, un 96 *euro*, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no valstī noteiktās minimālās darba algas - sākot no 2017.gada 8.oktobra un turpinot piedziņu līdz bērna pilngadībai vai Atbildētāja materiālā stāvokļa izmaiņām.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts paredz, ka prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvojami no tiesas izdevumu samaksas. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu, Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu un 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu, no Atbildētāja valsts labā ir piedzenami tiesāšanās izdevumi - valsts nodeva 144 *euro* apmērā (80 *euro**12=960 *euro*; 960 *euro**15%= 144 *euro*) un Tiesu administrācijas labā - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kuri faktiski radušies lietā 12,94 *euro* apmērā (lietas 1., 2.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, tiesai ir pamats noteikt tiesas sprieduma nekavējošu izpildi, jo kaut arī Prasītāja šādu lūgumu nepieteica, bet, pamatojot prasību, ir atsaukusies uz Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu. Turklāt tiesa ņem vērā to, ka sprieduma nekavējoša izpilde ir bērna interesēs.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, Atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Vadoties no Civillikuma 177.panta, 179.panta pirmās, otrās un piektās daļas, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr. 37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", Civilprocesa likuma 8., 35.panta pirmās daļas 3. punkta, 34. panta pirmās daļas 1. punkta, 42. panta pirmās daļas, 193., 194., 204.[1]panta, 205.panta pirmās daļas 1.punkta, 250.[25], 250.[27]panta, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu **/pers. B/**, **personas kods /personas kods/,** uzturlīdzekļus bērna /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai atbilstoši Ministru kabineta noteiktajam minimālajam bērna uzturlīdzekļu apmēram, proti, **80 (astoņdesmit) *euro* ik mēnesi**, bet ne mazāk par 25 % no valstī noteiktās minimālās darba algas, piedziņu sākot no 2014.gada 18.jūnija un turpinot līdz 2017.gada 7.oktobrim ieskaitot, un **96 (deviņdesmit sešus) *euro* ik mēnesi**, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no valstī noteiktās minimālās darba algas – piedziņu sākot no 2017.gada 8.oktobra un turpinot līdz /pers. D/ pilngadībai vai atbildētāja /pers. C/ materiālā stāvokļa izmaiņām.

Spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildīt nekavējoties.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts labā – **valsts nodevu 144 *euro* (viens simts četrdesmit četru *euro*)** apmērā, ieskaitot to kontā: *Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, BIC kods TRELLV22, konts LV55TREL1060190911200*, un Tiesu administrācijas labā - **ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 12,94 *euro*** (divpadsmit *euro* 94 centu) apmērā, ieskaitot tos kontā: *Tiesu administrācija, Valsts kase, NMR 90001672316, BIC kods TRELLV22, konts LV51TREL2190458019000, norādot iemaksas mērķi: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi*.

Noteikt /pers. C/ termiņu piedzīto tiesas izdevumu labprātīgai samaksai - desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2014.gada 2.oktobra var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesai, iesniedzot apelācijas sūdzību Daugavpils tiesā.

Tiesnese (paraksts) I.Kromāne